

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ41704122024

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 4^{ης} Δεκεμβρίου 2024

Στην Λάρισα σήμερα, 4 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:00, συνήλθε σε συνεδρίαση, δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη (μεικτή), σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 5043/2023 (Α' 91), το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Λάζαρου Κυρίζογλου, Δημάρχου Αμπελοκήπων-Μενεμένης και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αλεξόπουλος Γρηγόρης Δυτικής Αχαΐας, Αμπατζόγλου Θεόδωρος Αμαρουσίου, Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Γκουντάρας Αντώνιος Αγιάς, Δανηλίδης Συμεών Νεάπολης-Συκεών, Καστρινός Αλέξιος Πηνειού, Καφατσάκη-Βλάχου Σταματία Ζωγράφου, Κούλης Ευστάθιος Γορτυνίας, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Μαμάκος Αθανάσιος Λαρισαίων, Πελετίδης Κωνσταντίνος Πατρέων Παπαναστασίου Γεώργιος Αγρινίου, Ραβιόλος Ελευθέριος Καρύστου, Τσακίρης Παντελεήμων Ωραιοκάστρου και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Γιαλιτάκης Νικόλαος Ηρακλείου, Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος Αθηναίων, Καραμαλάκης Μιχαήλ Ηρακλείου, Καταβούτας Γεώργιος Τρικκαίων, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Υδραίου Μερόπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Δούκας Χάρης Αθηναίων, Μπέγκας Θωμάς Ιωαννιτών, Τσιάκος Βασίλειος Καρδίτσας.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 417^η

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις – Προτάσεις επί του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2025 – Λήψη απόφασης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ έλαβε γνώση του κειμένου με τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της Επιτροπής Οικονομικών της ΚΕΔΕ, σχετικά με τον Κρατικό Προϋπολογισμό έτους 2025 και αφού άκουσε εισήγηση από τον κ. Ι. Μουράτογλου, Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών της ΚΕΔΕ,

ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της Επιτροπής Οικονομικών της ΚΕΔΕ επί του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2025, οι οποίες επισυνάπτονται.

Τονίζει δε, ότι παρά τις προβλέψεις για μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας 2,2% το 2025, η απόδοση στους δήμους των ποσών που αναλογούν υπολείπεται όχι μόνο από το ποσό που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και από το ανώτατο όριο αποδόσεων που έχει τεθεί.

Συγκεκριμένα, ενώ βάσει του άρθρου 259 του Ν.3852/2010 θα έπρεπε να τους αποδοθούν 8,3 δις ευρώ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού το 2025 οι αποδιδόμενοι πόροι ανέρχονται σε 2,5 δις ευρώ, ποσό πολύ πιο χαμηλό και από το ανώτατο όριο αποδόσεων (πλαφόν) που έχει οριστεί για τους ΟΤΑ και ανέρχεται σε 3,8 δις ευρώ.

.....

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε.

Λάζαρος Κυρίζογλου
Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης

Η Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια
της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δέσποινα Λουκάκη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας
σχετικά με τον
ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 2025

Κατατέθηκε σήμερα 20/11/24 στη Βουλή των Ελλήνων ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το 2025.

Για το 2024 η **ελληνική οικονομία** εκτιμάται ότι θα επιτύχει **μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης 2,2%** σε σχέση με το σύνολο της Ευρωζώνης και 2,3% για το 2025.

Οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας επιβεβαιώνουν την πρόοδό της, η οποία αναγνωρίζεται από όλους τους μεγάλους διεθνείς οργανισμούς και οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης του έτους **2024**, ενώ είχε εκτιμηθεί σε **4,991 εκ. € ή 2,1% του ΑΕΠ**, διαμορφώνεται σε πλεόνασμα ύψους **6.029 εκατ. ευρώ ή 2,5% του ΑΕΠ**.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις για το έτος **2025**, η εκτίμηση προβλέπει πλεόνασμα στο ύψος των **5.967 εκατ. ευρώ ή 2,4% του ΑΕΠ**.

Ισοζύγιο ΟΤΑ

Για το 2024 το ισοζύγιο των ΟΤΑ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους **249 εκατ. ευρώ**.

Το έτος 2025 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους **300 εκατ. ευρώ**, αυξημένο κατά 51 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024.

Οι παροχές σε εργαζόμενους προβλέπεται να αυξηθούν κατά **108 εκατ. ευρώ** σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024, κυρίως λόγω των μισθολογικών ωριμάνσεων του προσωπικού των ΟΤΑ, της αναπροσαρμογής του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων και της καταβολής του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Αντίστοιχα, στο σκέλος των εσόδων ενσωματώνεται επιπροσθέτως, πέραν των ήδη αυξημένων αποδόσεων, **ενίσχυση των ΚΑΠ των ΟΤΑ κατά 130 εκατ. ευρώ σε μόνιμη βάση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.**

Αυξημένα είναι τα έσοδα των ΟΤΑ από την επενδυτική τους δραστηριότητα λόγω της συνεχιζόμενης ωρίμανσης των έργων του επενδυτικού προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», «Φιλόδημος II» και τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του ΤΑΑ.

Εντός του 2024 οι ΟΤΑ (α' και β' βαθμού) ενισχύθηκαν κατά 18 εκατ. ευρώ για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά της 11ης Αυγούστου 2024 στην Αττική. Πέραν των ανωτέρω, οι Δήμοι επιχορηγήθηκαν και με το ποσό των 90 εκατ. ευρώ για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους.

Για το 2025 οι νέες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση ζητημάτων, όπως του στεγαστικού και του δημογραφικού, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» για την ανακαίνιση των σχολικών μονάδων, και
- την υλοποίηση προγραμμάτων για βρεφονηπιακούς σταθμούς, παιδικούς σταθμούς, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ) και ΚΔΑΠ Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), την ενίσχυση του πιλοτικού θεσμού «Νταντάδες της Γειτονιάς».

Για το 2024 οι αποδόσεις των ΚΑΠ στους ΟΤΑ α' βαθμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν συνολικά στο ποσό **2.234,3 εκατ. ευρώ**.

Πέραν των ανωτέρω αποδόσεων, μεταβιβάστηκε και η ειδική επιχορήγηση ποσού ύψους 176,7 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν η δαπάνη μισθοδοσίας της δημοτικής αστυνομίας και των σχολικών καθαριστριών, το κόστος του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» καθώς και της παροχής υπηρεσιών ναυαγοσωστικής κάλυψης σε οργανωμένες ή μη παραλίες (π.δ. 71/2020, Α' 166).

Επίσης δόθηκαν 10,6 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού, ως έκτακτου αντισταθμιστικού τέλους, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου με τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς και τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης καθώς επίσης:

- 90 εκατ. ευρώ σε ΟΤΑ α' βαθμού για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους,
- 13 εκατ. ευρώ στον Δήμο Θεσσαλονίκης (άρθρο 44 του ν.5099/2024),
- 7,2 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού, για την κάλυψη των δαπανών των ευρωεκλογών της 9ης Ιουνίου 2024 και
- 4 εκατ. ευρώ σε ΟΤΑ α' βαθμού, που αφορούν κυρίως στην επιχορήγηση του Εθνικού Κήπου και στις δαπάνες καθαριότητας των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ).

Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
A. Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού - Δήμοι (I + II + III + IV)	2.535,8	2.557,2
I. Αποδόσεις ΚΑΠ Δήμων (α + β + γ)	2.234,3	2.374,3
α. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	913,0	958,8
β. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.221,3	1.317,0
γ. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ	100,0	98,5
II. Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' βαθμού	176,7	176,7
III. Λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	10,6	5,4
IV. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	114,2	0,8
α. Επιχορήγηση για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους	90,0	-
β. Επιχορήγηση στον Δήμο Θεσσαλονίκης (άρθρο 44 του ν.5099/2024)	13,0	-
γ. Ευρωεκλογές 2024	7,2	-
δ. Λοιπές επιχορηγήσεις (δαπάνες καθαριότητας σε ΔΙΕΚ, ΣΔΕ, επιχορήγηση Εθνικού Κήπου)	4,0	0,8
B. Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού - Περιφέρειες (I + II)	768,0	773,7
I. Αποδόσεις ΚΑΠ Περιφερειών (α + β)	763,2	773,7
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	255,6	265,0
β. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων ¹	507,6	508,7
II. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού	4,8	-
Ευρωεκλογές 2024	4,8	-
Γ. Σύνολο αποδόσεων ΚΑΠ ΟΤΑ α' και β' βαθμού (A.I + B.I)	2.997,5	3.148,0
Δ. Σύνολο μεταβιβάσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΕΣ (A + B)	3.303,8	3.330,9

Για το **2025** οι πόροι των δήμων από τους ΚΑΠ και την ειδική επιχορήγηση ανέρχονται σε **2.551 εκ. € (Ia+Iβ+Iγ+II)**, έναντι 2.411 εκ. € το 2024 **αυξημένοι κατά 140 εκ. €**

Πέραν των ανωτέρω αποδόσεων, στους ΟΤΑ α' βαθμού θα μεταβιβαστούν και οι εξής πόροι:

- απόδοση ποσού ύψους 5,4 εκατ. ευρώ ως έκτακτου αντισταθμιστικού τέλους, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου με τους Οργανισμούς Λιμένων Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Ηγουμενίτσας και
- επιχορήγηση ύψους 0,8 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση του Εθνικού Κήπου.
- επίσης, θα διατεθούν, πλέον των ΚΑΠ, **πιστώσεις συνολικού ύψους 230 εκατ. ευρώ**, εκ των οποίων ποσό ύψους 80 εκατ. ευρώ αφορά στην εκτέλεση έργων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ενώ ποσό ύψους 150 εκατ. ευρώ αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους και αφορούν κυρίως στους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης και της Ψηφιακής Σύγκλισης.

Μέχρι εδώ αναφέρουμε τα ποσά που αποδίδονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ α' βαθμού και τα οποία περιλαμβάνονται στο **90% των αποδιδόμενων πόρων και λαμβάνουν υπ' όψιν και το πλαφόν των 3.841 εκ. €**

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται η **απόκλιση** των αποδιδόμενων πόρων και αυτών που έπρεπε να αποδοθούν σύμφωνα με τον νόμο 3852/2010, ο οποίος δεν έχει ανακληθεί.

ΠΟΡΟΙ	2024				2025				ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΑΠ
	2024 ΕΚΤΙΜΗΣΗ	N 3852/10	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑ ΑΠΟ ΚΑΠ	ΔΙΑΦΟΡΑ	2025 ΠΡΟΒΛΕΨΗ	N 3852/10	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑ ΑΠΟ ΚΑΠ	ΔΙΑΦΟΡΑ	
ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	25,341.00	3,040.92	913.00	-2,127.92	26,673.00	3,200.76	958.80	-2,241.96	
ΕΝΦΙΑ	2,433.00	274.93	100.00	-174.93	2,394.00	270.52	98.50	-172.02	
ΦΕΦΝΠ	24,203.00	4,719.59	1,221.30	-3,498.29	25,212.00	4,916.34	1,317.00	-3,599.34	
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ			176.70				176.70		
		8,035.43	2,411.00	-5,624.43		8,387.62	2,551.00	-5,836.62	140.00
ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΛΑΦΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		3,788.00				3,841.00			

Η ΚΕΔΕ στο πρόσφατο συνέδριό της αποφάσισε την διεκδίκηση απόδοσης συγκεκριμένων τελών και φόρων στους δήμους, οι οποίοι με διάφορες νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν αφαιρεθεί και εξακολουθεί να απαιτεί την ορθή εφαρμογή των νόμων που διέπουν τα οικονομικά των ΟΤΑ.

Η απόφαση του Συνεδρίου της ΚΕΔΕ στη Ρόδο περιλαμβάνει αναλυτικά τις προτάσεις μας για τα οικονομικά των ΟΤΑ και συγκεκριμένα μέτρα χρηματοδότησης των δήμων, ιδιαίτερα μέσω Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος, το οποίο θα αναλυθεί σε ειδικό θεματικό συνέδριο της ΚΕΔΕ.

Η ΚΕΔΕ παραμένει στη διάθεση του Υπουργείου Εσωτερικών ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία καταγραφής των παρακρατηθέντων πόρων, μέσω κοινής επιτροπής και με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η οποία πρέπει να συσταθεί.

Οι διεκδικήσεις μας παραμένουν στο ακέραιο αμετάβλητες, όπως έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα και έχουν γίνει γνωστές στην Κεντρική Κυβέρνηση, και ειδικότερα για την ορθή εφαρμογή του άρθρου 259 του Ν. 3852/10 και την σταδιακή απόδοση παρακρατηθέντων και μη αποδοθέντων πόρων στους δήμους.

Συνεκτιμώντας την καλή προοπτική της Ελληνικής Οικονομίας η οποία αποτυπώνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό, η ΚΕΔΕ ζητά να εφαρμοστούν και σε επίπεδο δήμων κατ' αναλογία, οι σημαντικές αυξήσεις των τριών πόρων του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και του ΕΝΦΙΑ, που αποτελούν το καλάθι των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ).

Η οικονομική αυτοτέλεια και η επάρκεια πόρων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ικανή και αναγκαία συνθήκη για την σωστή λειτουργία των ΟΤΑ, στο απαιτητικό και γεμάτο προκλήσεις οικονομικό περιβάλλον της εποχής μας.